

Esimerkkejä ongelmista Amnesty Internationalin helmikuussa 2022 julkaisemassa raportissa 'Israel's Apartheid – Cruel System of Domination and Crime Against Humanity'

Palestiinalaisten terroritekojen vähätteleminen ja itsemurhaiskujen häivyttäminen kuvasta

Amnestyn raportti luo kuvaa, että Israelin toiminta ei ole seurausta aseellisesta konfliktista vaan Israelin tarkoituksellisesta pyrkimyksestä harjoittaa rotusortoa. Tämän kuvan muotoutumisessa ratkaisevan tärkeää on se, että 280-sivuisessa selonteossa jätetään lähes täysin kertomatta palestiinalaisten äärijärjestöjen jatkuvasta terrorista Israelia kohtaan. Esimerkiksi Hamas, eli suomennettuna ”islamilainen vastarintaliike”, joka on Euroopan unionin terroritoimijoiden listalla², esitetään raportissa pelkästään ”palestiinalaisena puolueena”.³ PFLP:tä, joka on myös EU:n terroritoimijalistalla, raportti kuvailee Israelin kieltämänä vasemmistolaisena poliittisena puolueena, jolla on aseellinen siipi.⁴ Toinen intifada, joka oli israelilaisiin kohdistetun itsemurhaterrorin hyökyaalto, kuvataan raportissa yhdellä kappaleella. Siinäkin pääosassa ovat Israelin vastatoimet ja kuvauksesta puuttuvat täysin palestiinalaisten tekemät itsemurhaiskut.⁵

Palestiinalaisten toisen intifadan aikana tekemien poliittisesti motivoituneiden iskujen määrä oli järkyttävä. Pelkästään itsemurhaiskuja palestiinalaiset terrorijärjestöt onnistuivat tekemään lähes 90 vain toisen intifadan kahtena huippuvuotena, 2001 ja 2002. Muiden terroritekojen ja ehkäistyjen itsemurhaiskujen määrä on moninkertainen. Vasta Länsirannan ympärille rakennetun turva-aidan valmistumisen jälkeen itsemurhaiskujen määrä on pudonnut.⁶ Jos raportissa kerrottaisiin israelilaisiin kohdistetun terrorin ja väkivallan uhka realistisesti, olisi mahdollista nähdä sen vaikutus Israelin tekemiin poliittisiin päätöksiin, kuten turva-aidan rakentamiseen ja liikkumisen valvomiseen, joita raportissa kuvaillaan.

Kokonaisuudessaan raportissa kuvataan palestiinalaisten tekemiä väkivallantekoja muutamassa vähättelevässä lauseessa, kun taas Israelin vastatoimia käsitellään läpi raportin. Tästä syntyy kuva, että Israelin puolustukselliset toimet olisivat ylimitoitettuja, luonteeltaan kollektiivisia rangaistuksia, ja kohdistuisivat tarkoituksellisesti aseelliseen konfliktiin liittymättömiin henkilöihin. Raportissa muun muassa väitetään, että toisen intifadan aikana Israelin turvallisuusjoukot 'ampuivat palestiinalaisia tarkastuspisteillä, vaikka he eivät aiheuttaneet välitöntä vaaraa'.⁷

²Lista Euroopan Unionin terroristisiksi toimijoiksi määrittelemistä yksilöistä ja yhteisöistä:

EUROOPAN UNIONI (2022) Neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/147, annettu 3 päivänä helmikuuta 2022, tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta sekä täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/1188 kumoamisesta. *Euroopan unionin virallinen lehti*, L 25. 04.02.2022, s. 3-4. Osoitteessa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=OJ:L:2022:025:TOC>. [viitattu 4.11.2022].

Lista sisältää Hamasin, Palestiinan Islamilaisen Jihadin, Palestiinan vapautuksen kansanrintaman (PFLP) lisäksi myös Al-Aqsan marttyyrien prikaatin. Al-Aqsan marttyyrien prikaatti on kytköksissä palestiinalaisten itsehallintoa johtavaan Fatahiin:

EUROPEAN COUNCIL ON FOREIGN RELATIONS (n.d.) Mapping Palestinian Politics: Al-aqsa Martyrs Brigades (AMB) – Fatah [WWW] Osoitteessa: https://ecfr.eu/special/mapping_palestinian_politics/al_aqsa_martyrs_brigades_amb_fatah/ [viitattu 6.11.2022].

³AMNESTY INTERNATIONAL LTD (2022) *Israel's Apartheid: Cruel System of Domination and Crime Against Humanity*. Lontoo, s.42: 'In 2007, armed clashes between security forces and armed groups loyal to **the two main Palestinian political parties, Fatah and Hamas...**' (lihavointi lisätty).

⁴ibid., s.243: 'the Popular Front for the Liberation of Palestine (PFLP), a left-wing political party with an armed wing, banned by Israel'.

⁵ibid., s.42: 'In September 2000 Palestinians launched a second intifada against Israel's military rule in the West Bank and Gaza Strip. During the uprising, which ended in 2005, Israeli forces killed Palestinians unlawfully by shooting them during protests and at checkpoints although they were not posing imminent danger. They also bombed residential areas and carried out extrajudicial executions. Palestinian armed groups and individuals deliberately killed Israeli civilians by placing bombs in crowded places and in drive-by shootings both in Israel and in the OPT. In response, the Israeli authorities collectively punished the OPT's entire population by imposing severe restrictions on movement and demolishing hundreds of Palestinian homes.'

⁶Onnistuneet itsemurhaiskut Oslon rauhanprosessin aloittamisen jälkeen vuoteen 2016 asti:

ISRAELIN ULKOMINISTERIÖ (n.d.) *Suicide and Other Bombing Attacks in Israel Since the Declaration of Principles (Sept 1993)*. [WWW] Osoitteessa: <https://embassies.gov.il/MFA/FOREIGNPOLICY/Terrorism/Palestinian/Pages/Suicide%20and%20Other%20Bombing%20Attacks%20in%20Israel%20Since.aspx> [viitattu 5.11.2022].

⁷AMNESTY INTERNATIONAL (2022) s.42: 'During the uprising, which ended in 2005, Israeli forces killed Palestinians unlawfully by shooting them during protests and at checkpoints **although they were not posing imminent danger.**' (lihavointi lisätty)

Tässä on huomattava, että tuolloin vasta Gazan ympärillä oli turva-aita ja että yksin sen tarkastuspisteille tehtiin toisen intifadan aikana kymmeniä iskuja, joissa kuoli lähes 40 israelilaista.⁸ Samaan aikaan tarkastuspisteillä pysäytettiin jatkuvasti iskujen yrityksiä. Välitön vaara oli hyvin todellista. Esimerkiksi Erezin tarkastuspisteellä pidätettiin 20.6.2005 21-vuotias palestiinalainen Wafa al-Biss. Nainen sai plastiikkakirurgista hoitoa palovammoihinsa israelilaisessa sairaalassa ja oli tulossa hoitojaksolle, tuolla kertaa aseistautuneena 10kg räjähderyöllä. Nainen yritti vielä pidätettynäkin räjäyttää pomminsa tarkastuspisteellä. Vaikka hän aiheutti välittömän vaaran, häntä ei ammuttu vaan hänet pidätettiin.⁹

Toisen intifadan päätyttyäkään väkivallan uhka israelilaisia kohtaan ei ole vähentynyt, vaan palestiinalaisten ja ääri-islamilaisten terroristijärjestöjen sekä niitä aseistavan Iranin uhka on jatkuva. Toisen intifadan jälkeen on käynnistetty kolmas, ns. ”veitsi-intifada”, jossa palestiinalaisterroristit käyvät teurastusveitsillä ja kirveillä juutalaisten kimppuun tai ajavat autoilla väkijoukkoon.¹⁰ Gazan kaistaleelta ammutaan jatkuvasti raketteja Israelin siviiliasutuksiin¹¹, ja alueelle viedystä rakennusmateriaalista käytetään valtavat määrät terroristitunneliin.¹²

Amnesty puolustelee kaiken tämän ohittamista ”oikealla” kontekstilla, jolloin sen mukaan käy ilmi, että Israelin todellinen intentio on rotusorto:

*’Raportti tarjoaa esimerkkejä Israelin politiikasta, esimerkiksi suljettujen sotilasvyöhykkeiden julistaminen, hallinnolliset pidätykset ja liikkumisrajoitukset, kuten matkustuskiellot ja pääsyn estäminen tietyille alueille. **Asiayhteydestään irrotettuna niiden voidaan katsoa perustuvan legitiimeihin turvallisuusnäkökohtiin. Sen sijaan kun niitä tarkastellaan systemaattisen syrjinnän ja sorron kontekstissa ja niiden aiheuttamien suurten ihmisoikeusloukkausten valossa, käy selväksi, että todellisia turvallisuusnäkökohtia tärkeämpää on selkeä ja laiton tarkoitus hallita ja sortaa.**’¹³*
(lihavointi lisätty)

Poikkeustulkintoja kansainvälisistä sopimuksista

Amnestyn mukaan Israelin yhteiskunta on rotusortojärjestelmä, mutta sillä on hankaluuksia osoittaa tämä, koska Israelin kansalaisilla etnisestä tai uskonnollisesta taustasta riippumatta on samat oikeudet. Israelin arabeja on ministereinä, kansanedustajina, tuomareina, diplomaatteina, johtajaylilääkäreinä; monet menestyneimmistä israelilaisista tutkijoista, start-up-yritysten johtajista, taiteilijoista ja urheilijoista ovat arabeja. Pätevien todisteiden esittämisen sijaan raportissa pönkitetään väitettä rotusortoyhteiskunnasta käsittelemällä kaikkia palestiinalaisia ikään kuin he olisivat Israelin kansalaisia.

⁸ISRAELIN ULKOMINISTERIÖ (2021) *Main terrorist attacks carried out at Gaza Strip crossings* [WWW] Osoitteessa: <https://www.gov.il/en/Departments/General/main-terrorist-attacks-carried-out-at-gaza-strip-crossings> [viitattu 5.11.2022].

⁹HARTLEY-PARKINSON, R. (2011) 'I would be a suicide bomber three times over if I could': Palestinian woman freed in Gilad Shalit deal vows to sacrifice her life. *Daily Mail Online*, 20.10.2011. Osoitteessa: <https://www.dailymail.co.uk/news/article-2051382/Palestinian-Wafa-al-Biss-freed-Gilad-Shalit-deal-vows-sacrifice-life.html> [viitattu 5.11.2022].

Wafa al-Biss haastattelussa vankilasta vapautumisen jälkeen: DMartyr11 (2011) *Failed Suicide Bomber Wants Another Chance*, 20. joulukuuta. Osoitteessa: <https://www.youtube.com/watch?v=DE9ynOkxK0Q&t=117s> [viitattu 5.11.2022].

¹⁰Edelleen päivittyvä lista iskuista Israelissa alkaen syyskuusta 2015:

ISRAELIN ULKOMINISTERIÖ (2022) *Wave of Terror 2015-2022* [WWW] Osoitteessa: <https://www.gov.il/en/departments/general/wave-of-terror-october-2015> [viitattu 5.11.2022].

¹¹THE MEIR AMIT INTELLIGENCE AND TERRORISM INFORMATION CENTER (2021) *Escalation in Israel's South – Rocket Fire from the Gaza Strip Updated to 12:00 noon, May 11, 2021*. Osoitteessa: <https://www.terrorism-info.org.il/en/escalation-in-israels-south-rocket-fire-from-the-gaza-strip-updated-to-1200-noon-may-11-2021/> [viitattu 7.11.2022].

¹²RUBENSTEIN, D. (2015) *Hamas' Tunnel Network: A Massacre in the Making*. In: GOODMAN, H. and GOLD, D. (ed) *The Gaza War 2014: The War Israel Did Not Want and the Disaster It Averted*. Jerusalem: Jerusalem Center for Public Affairs, s. 119-130. Osoitteessa: <https://jcpa.org/the-gaza-war-2014/hamas-tunnel-network/>.

PICKRELL, R. (2021) Israel says it has destroyed more than 60 miles of a vast Hamas tunnel network called the 'Metro', *Business Insider*, 20.5.2021. Osoitteessa: <https://www.businessinsider.com/israel-gaza-strikes-destroy-hamas-tunnel-network-2021-5?r=US&IR=T> [viitattu 7.11.2022].

Israelin puolustusvoimien mukaan yhden tunnelin rakentamiseen on tarvittu noin 350 rekkalastillista rakennusmateriaaleja:

ISRAELIN PUOLUSTUSVOIMAT (2014) *Everything You Need to Know About Hamas' Underground City of Terror* [WWW] Osoitteessa: <https://www.idf.il/en/mini-sites/hamas/everything-you-need-to-know-about-hamas-underground-city-of-terror/> [viitattu 7.11.2022].

ABU AMER, A. (2021) Hamas downplays damage to tunnel network. *Al-Monitor*, 21.5.2021. Osoitteessa:

<https://www.al-monitor.com/originals/2021/05/hamas-downplays-damage-tunnel-network#ixzz7jsDnlmO> [viitattu 7.11.2022]; Eräs PLO:n sotilasjohtaja, Youssef al-Sharkawi, kommentoi: 'Israel may have managed to destroy some Hamas tunnels, but this does not infer that it has destroyed the entire tunnel project built by Hamas. **The movement has been digging many tunnels in different directions under the Gaza Strip for several years, so it is difficult for Israel to destroy them all.**' (lihavointi lisätty)

¹³AMNESTY INTERNATIONAL (2022) s.265

Näin luodaan kuva, että Israel olisi vastuussa Fatahin ja Hamasin hallitsemilla alueilla esiintyvistä ihmisoikeuksien sekä poliittisten, kulttuuristen ja koulutuksellisten oikeuksien vajuudesta ja että ne olisivat seurausta Israelin ”rotusorrosta” eivätkä Fatahin ja Hamasin hallinnon politiikasta. Viime vuosisadan sodista, Oslon rauhanprosessista ja palestiinalaishallinnon sisällissodasta vuonna 2007 johtuva palestiinalaisväestön jakautuminen eri hallintojen alle esitetään raportissa ikään kuin se johtuisi Israelin tarkoituksellisesta pyrkimyksestä segregoida ja fragmentoida palestiinalaisia ryhmiin, joita dominoida helpommin.¹⁴

Todellisuudessa jokainen valtio tekee oikeudellisen eron kansalaistensa ja ei-kansalaisten välillä, mitä kunnioitetaan myös valtioiden keskenään tekemissä sopimuksissa. Periaate näkyy esimerkiksi Suomen vuonna 1970 ratifioiman Yhdistyneiden Kansakuntien Kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevan kansainvälisen yleissopimuksen ensimmäisessä artiklassa kohdassa kaksi. Siinä korostetaan, että *’sopimus ei koske sitä erottelua, poissulkemista, rajoittamista tai etuoikeuksien myöntämistä, jota valtiot harjoittavat kansalaisten ja ei-kansalaisten välillä’*.¹⁵

Toinen esimerkki raportin sortumisesta kansainvälisten ihmisoikeussopimusten erikoisiin ja poikkeuksellisiin tulkintoihin koskee Yleismaailmallisen ihmisoikeuksien julistuksen artiklassa 13 mainittua ihmisen oikeutta *’lähteä maasta, myös omasta maastaan, ja palata maahansa’*. Amnesty vetoaa tähän artiklaan ikään kuin kyseessä olisi universaali pakolaisten paluuoikeus paikkaan, jossa on asunut, eikä kansalaisen oikeus lähteä ja palata maahan, jonka kansalainen on. Amnesty käyttää tätä tulkintaa perusteena vaatimukselle, että Israelin pitäisi sallia kaikkien palestiinalaispakolaisten ja heidän jälkeläistensä muuttaminen Israeliin.¹⁶ Universaalien pakolaisten paluuoikeuden vaatiminen kaikille muillekin toisen maailmansodan jälkeisinä vuosina pakolaisiksi joutuneille ja heidän jälkeläisilleen merkitsisi maailmanlaajuisesta kaaosta. Tätä ihmisoikeusjulistus ei tietenkään tarkoita, vaan kyseessä on esimerkki Amnesty raportin poikkeuksellisista kansainvälisten sopimusten tulkinnoista.

Virheelliset faktat ja harhaanjohtava esittelytapa

Raportissa väitetään, että *’Vuonna 1948 juutalaiset yksilöt ja järjestöt omistivat noin 6,5% Palestiinan mandaattialueesta, kun taas palestiinalaiset omistivat noin 90% yksityisesti omistetusta maasta siellä.’*¹⁷ Silmiinpistävää on, että juutalaisten omistussuutta verrataan alueen koko pinta-alaan, kun taas arabien ”yksityisomistuksessa olleeseen maahan”. Lisäksi väitetään, että ainoastaan hieman yli 70 vuodessa *’tarkoituksellinen Israelin valtion politiikka on kääntänyt tämän tilanteen, usein brutaalein tavoin, varmistaakseen luonnonvarojen juutalais-israelilaisen kontrollin’*.¹⁸

Alueen elinoloista tehtiin perusteellinen selvitys vuosina 1945-1946.¹⁹ Tuolloin juutalaisessa yksityisomistuksessa oli yli 6% maasta, mikä oli todennettavissa kauppakirjoista. Arabien maanomistus oli vaikeasti selvitettävissä, koska heidän asemansa johtui aluetta 400 vuotta hallinneen Turkin imperiumin maanomistussysteemistä, joka perustui suurmaanomistukseen ja feodaalittyyppiseen järjestelmään. Itsenäisiä maanomistavia talonpoikia alueella oli vähän. Tutkimuskomission mukaan brittihallinto oli alkanut jakaa maata alueella asuneille arabeille, mutta noin 70% mandaatin pinta-alasta oli julkisen vallan alaista maata. Nyky-Israelissa maasta on vain noin 7% yksityisomistuksessa, ja siitä noin puolet on arabien omistamaa. Amnesty antama kuva maanomistusoloista vuonna 1948 ja maanomistusoalojen kehittymisestä on täysin virheellinen.

¹⁴ibid. Esimerkiksi sivulla 83 ilmenee selkeästi väite Israelin intentiosta jakauttaa ja hallita palestiinalaisia pienillä alueilla:

’Segregation and Control: Parallel to imposing measures that fragment Palestinians into distinct territorial, legal and administrative domains, Israel has pursued a strategy of establishing domination through discriminatory laws and policies that segregate Palestinians into enclaves based on their legal status and residence.’

¹⁵Asetus kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevan kansainvälisen yleissopimuksen voimaansaattamisesta, 544/1970. Ratifioitu Helsingissä 14.7.1970. Osoitteessa: <https://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/1970/19700037>.

¹⁶Amnesty International (2022) s.93

Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokous, Ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus, 1948. Osoitteessa: <https://www.ohchr.org/en/human-rights/universal-declaration/translations/finnish>.

¹⁷AMNESTY INTERNATIONAL (2022) s.22

¹⁸ibid. s.113

¹⁹ANGLO-AMERICAN COMMITTEE OF INQUIRY (1946) *A Survey of Palestine: Prepared in December 1945 and January 1946 for the information of the ANGLO-AMERICAN COMMITTEE OF INQUIRY. VOLUME I.* s.225, s.257. Saatavilla: https://www.bjpa.org/content/upload/bjpa/a_su/A%20SURVEY%20OF%20PALESTINE%20DEC%201945-JAN%201946%20VOL%20I.pdf [viitattu 7.11.2022].

Epäluotettavat lähteet ja lähteiden siteeraaminen väärin

Raportin lähteet ovat pääosin toisen käden lähteitä, esimerkiksi Amnestyn omia raportteja tai muiden järjestöjen raportteja, jotka osallistuvat Israelin vastaisiin boikottihankkeisiin. Viittauksia on myös YK:n julkaisuihin, joiden valittava systemaattinen Israel-vastaisuus on laajasti tunnettua.²⁰ Vaikka Israel kuuluu maailman vapaimpiin demokratioihin,²¹ esimerkiksi YK:n ihmisoikeusneuvoston valtioita tuomitsevista päätöslauselmista pääosa koskee Israelia; YK:n yleiskokouksen tuomioista lähes 90% koskee Israelia; ja monet YK:n elimet kuten WHO, ILO ja UNESCO ovat tuominneet vain yhtä maata, Israelia.²² Israeliin suuntautuva Israelin vastainen ihmisoikeusaktivismikin on mahdollista juuri sen takia, että se ei ole Syyrian, Pohjois-Korean, Kiinan, Venäjän, Iranin tai monen muun maan kaltainen tyrannia.

Kun Amnesty raportissaan viittaa alkuperäiseen israelilaiseen lähteeseen, se antaa täysin eri kuvan tilanteesta kuin itse lähde. Amnesty muun muassa esittää, että Israelin Korkeimman oikeuden päätös paljastaa Israelin käyttäneen kidutusmenetelmiä ja maalaa tämän perusteella kuvan laajasta palestiinalaisvankien kidutuksesta sanomalla: *'Vuonna 1999 Israelin korkein oikeus antoi merkittävän tuomion, joka sekä paljasti Israelin turvallisuuspalvelun ja Israelin muiden turvallisuusjoukkojen järjestelmällisesti pääasiassa palestiinalaisia pidätettyjä ja vankeja vastaan käyttämät kidutusmenetelmät että kielsi niiden käyttämisen.'*²³

Kyseinen päätös koskee 90-luvulla terrori-iskuja organisoineen neljän palestiinalaisvangin valitusta, jossa he kertoivat, että heitä oli kuulusteluissa ravisteltu voimakkaasti, istutettu säkki päässä matalalla tuolilla kätet sidottuina, heille oli soitettu kovaäänistä musiikkia ja heiltä oli riistetty riittävä uni. Israelin keskusrikospoliisi vastasi, että näitä keinoja oli käytetty estämään pidätettyjen keskinäinen kommunikaatio tai kuulustelujen venyessä ”tikittävän pommin” tilanteissa, eli kun kuulusteltavalla oli tietoa, jolla voitiin estää valmisteilla oleva terrori-isku. Korkein oikeus kielsi näiden keinojen käytön, vaikka tunnusti turvallisuusviranomaisten vaikeuden ”tikittävän pommin” tilanteissa.²⁴ Palestiinalaisvankien palestiinalaisilla asianajajilla ei ainoastaan ole oikeus vaan myös velvollisuus valittaa oikeuteen, jos heidän päämiehiään olisi kuulusteluissa kidutettu. Mitään muita tapauksia Amnestyllä ei ole esittää tukeakseen väitettä laaja-alaisesta ja systemaattisesta kidutuksesta.

Suosituksen räikeä epäsuhta

Amnesty tekee raportissa suosituksia Israelille, palestiinalaishallinnolle, kansainvälisille elimille, valtioille, yrityksille ja järjestöille. Israelille esitetään noin 50 suositusta, jotka tarkoittavat käytännössä kaikkien turvatekijöiden poistamista Israelin siviiliväestöltä ja Israelin valtion tuhoamista. Niiden joukkoon kuuluvat Gazan saarron täydellinen lopettaminen, eli tavaroiden ja ihmisten vapaa liikkuminen Hamasin, Islamilaisen Jihadin ja muiden terroristijärjestöjen hallitsemalle alueelle ja sieltä ulos. Muita seurauksiltaan mahdollisia suosituksia ovat turva-aidan purkaminen ja kulkurajoitusten ja -valvonnan lopettaminen myös Länsirannalla sekä kaikkien palestiinalaispakolaisten ja heidän miljoonien jälkeläistensä ”paluuoikeuden” kunnioittaminen.²⁵

Voisi olettaa, että tämän jälkeen Amnesty suosittelisi palestiinalaishallinnolle luopumista terrorismiin kiihottamisesta, antisemitismien opettamisesta, asetoimitusten vastaanottamisesta Iranista, palkkioiden maksamisesta juutalaisten murhaajille – summa nousee jo yli miljardin Yhdysvaltojen dollarin²⁶ – tai omien

²⁰YK:n pääsihteeri Ban Ki-moon turvallisuusneuvoston kokouksessa joulukuussa 2016:

'Decades of political maneuverings have created a disproportionate volume of resolutions, reports and conferences criticizing Israel. In many cases, rather than helping the Palestinian cause, this reality has hampered the ability of the UN to fulfill its role effectively.'
IsraellycoolBackup (2016) *UN Secretary-General Ban Ki-moon Admits UN Biased Against Israel*, 17. joulukuuta. Osoitteessa:
https://www.youtube.com/watch?v=diBmo_0-R7Q [viitattu 7.11.2022].

²¹Demokratiamittareita tarjoaa esimerkiksi Our World in Data -verkkosivusto:

<https://ourworldindata.org/grapher/democracy-eiu?country=COD~FIN~ISR~GBR> [Avattu 8.11.2022].

²²Israelin systemaattisesta syrjinnästä YK-elimissä:

UN WATCH (2019) *How the UN discriminates against Israel* [WWW] Osoitteessa: <https://unwatch.org/how-the-un-discriminates-against-israel/> [viitattu 7.11.2022].

²³AMNESTY INTERNATIONAL (2022) s.246

²⁴Judgement concerning the legality of the general security service's interrogation method, annettu Jerusalemissa 16.9.2022.

Luettavissa osoitteessa: <https://www.law.umich.edu/facultyhome/drwcasebook/Documents/Documents/Public%20Committee%20Against%20Torture%20v.%20Israel.pdf>: [viitattu 8.11.2022].

²⁵ AMNESTY INTERNATIONAL (2022) s.272-278

²⁶ Palestiinalaishallinnon laki palestiinalaisvangeille maksettavista avustuksista:

kansalaistensa poliittisten oikeuksien kunnioittamista järjestämällä vaalit, joita ei ole järjestetty vuoden 2006 jälkeen. Näiden sijasta Amnesty esittää vain kaksi suositusta palestiinalaishallinnolle: dokumentoida *'Israelin apartheid-järjestelmän syrjivää vaikutusta miehitettyjen palestiinalaisten alueiden palestiinalaisväestöön todisteeksi [...] kansainvälisille tuomioistuimille ja muille elimille'* ja varmistaa, että *'mikään yhteistyö Israelin kanssa, pääasiassa turvallisuuskoordinointi, ei edistä apartheid-järjestelmän ylläpitämistä'*.²⁷ Jälkimmäinen suositus on vastoin kansainvälisiä sopimuksia, joissa palestiinalaishallinto sitoutui turvallisuusyhteistyöhön saadessaan Israelilta alueita hallittavakseen.

Israel-vastaisen informaation ja tuomioiden tuottaminen

Valitettavasti olemme tilanteessa, jossa Amnesty'n kaltaisia, aiemmin arvokasta työtä tehneitä järjestöjä, ei voi enää pitää puolueettomina ja vilpittöminä toimijoina suhteessa Israeliin. Niiden nykyisen Israeliin liittyvän toiminnan taustalla on vuonna 2001 pidetty YK:n ja kansalaisjärjestöjen yhteinen antirasistinen maailmankonferenssi Etelä-Afrikan Durbanissa. Konferenssissa kansalaisjärjestöt antoivat periaatejulistuksen ja toimintaohjelman, jossa ne julistivat tavoitteekseen Israelin täydellisen ja totaalisen eristämisen muusta maailmasta ja leimasivat vain yhden maan, Israelin, rasistiseksi ongelmaksi maailmassa.²⁸ Paikalla ollut Yhdysvaltain kongressin demokraattiedustaja Tom Lantos kuvaili kokemustaan seuraavasti: *'Minulle, joka olen kokenut Holokaustin kauhut omakohtaisesti, tämä oli sairaalloisin ja häpeällisin juutalaisvihan esiinmarssi, jonka olen nähnyt natsiajan jälkeen'*.²⁹ Konferenssi aloitti prosessin, jossa kansalaisjärjestöt yhdessä YK-elinten kanssa toteuttavat Durbanissa laadittua periaatejulistusta ja toimintaohjelmaa.

Kansainväliset kansalaisjärjestöt tekevät yhteistyötä palestiinalaisten kansalaisjärjestöjen kanssa muun muassa tiedon keräämisessä. Suurin osa näistä palestiinalaisista kansalaisjärjestöistä kuuluu Israelin boikotointiliikettä (BDS) johtavaan kansalliseen neuvostoon (BNC eli BDS National Council), joko suoraan tai esimerkiksi PNGO-kattojärjestön (Palestinian NGO Network) kautta.³⁰ BNC:tä johtaa tosiasiallisesti Council of National and Islamic Forces in Palestine, joka on kattojärjestö palestiinalaisille terroristijärjestöille.³¹ Toisin sanoen palestiinalaiset kansalaisjärjestöt, jotka ovat kytköksissä alueita hallitseviin terroristijärjestöihin, tarjoavat informaatiota kansainvälisille kansalaisjärjestöille ja heidän vapaaehtoisilleen.³²

No.14/2004 luettavissa arabiankielisenä Birtzeitin yliopiston laki-instituutin verkkosivuilta: [Muqtafi.birzeit.edu/pg/getleg.asp?id=14741](https://muqtafi.birzeit.edu/pg/getleg.asp?id=14741)
Lakiuudistus No 1/2013: www.memri.org/pg/getleg.asp?id=16458
Englanninkielinen käännös:

THE MIDDLE EAST RESEARCH INSTITUTE (2016) *MEMRI President Yigal Carmon's Testimony To House Committee On Foreign Affairs, July 6, 2016: Palestinian Authority Support For Imprisoned, Released, And Wounded Terrorists And Families Of Martyrs* [WWW] Osoitteessa: <https://www.memri.org/reports/memri-president-yigal-carmons-testimony-house-committee-foreign-affairs-july-6-2016> [viitattu 8.11.2022].

Maksuista yleisesti:

THE ENDOWMENT FOR MIDDLE EAST TRUTH (n.d.) *Palestinian Authority "Pay for Slay" Fact Sheet* [WWW] Osoitteessa: https://emetonline.org/wp-content/uploads/2017/07/Pay4Slay_Fact-Sheet-FINAL.pdf [viitattu 8.11.2022].

²⁷ AMNESTY INTERNATIONAL (2022) s.276

'Document as necessary and in line with international standards the discriminatory impact of Israel's system of apartheid against the Palestinian population in the OPT to provide evidence of such impact to relevant international courts and other bodies.'

'Ensure that operations and any type of dealings with Israel, primarily through security coordination, do not contribute to maintaining the system of apartheid against Palestinians in the OPT.'

²⁸NGO Forum of the World Conference Against Racism, Racial Discrimination, Xenophobia and Related Intolerance, in Durban, South Africa, August 27-Sept 1, 2001. *NGO FORUM Declaration and Programme of Action*. Osoitteessa: <https://academic.udayton.edu/race/06hrights/WCAR2001/NGOFORUM/Palestinians.htm> [viitattu 8.11.2022].

Kohta 162. *'We declare Israel as racist apartheid-state in which Israel's brand of apartheid as a crime against humanity...'*

Kohta 424. *'Call upon the international community to impose a policy of complete and total isolation of Israel [- -] the imposition of mandatory and comprehensive sanctions and embargoes, the full cessation of all links (diplomatic, economic, social, aid, military cooperation and training) between all states and Israel.'*

²⁹LANTOS, T. (2002) *The Durban Debacle: An Insider's View of the UN World Conference Against Racism*. *Fletcher Forum of World Affairs*, 26 (1) s. 31-52. Lainausta sivulta 44. Osoitteessa: <https://dl.tufts.edu/concern/pdfs/tx31qt958> [viitattu 8.11.2022].

³⁰ Lista BDS National Councilin jäsenistä: BDS NATIONAL COMMITTEE (n.d.) *Palestinian BDS National Committee*. Osoitteessa: <https://bdsmovement.net/bnc> [viitattu 8.11.2022].

³¹ Council of National and Islamic Forces antoi ensimmäisen julistuksensa 30.9.2000. Allekirjoittajina on 9 intifadaan osallistunutta järjestöä, mm. Fatah, Hamas ja PFLP. Julistuksen teksti on luettavissa englanniksi täältä:

HALEVI, J. D. (2013) *The Palestinian Authority's Responsibility for the Outbreak of the Second Intifada: Its Own Damning Testimony*. *Jerusalem Viewpoints*, No. 594, March-April 2013. Osoitteessa: <https://jcpa.org/article/the-palestinian-authoritys-responsibility-for-the-outbreak-of-the-second-intifada-its-own-damning-testimony/> [viitattu: 8.11.2022].

³² Yhteydet palestiinalaisten terroristijärjestöjen ja palestiinalaisten kansalaisjärjestöjen välillä ovat joissakin tapauksissa jopa samojen henkilöiden toimimista molempien järjestöjen päättävällä tasolla tai muussa merkittävässä asemassa:

NGO MONITOR (2022) *PFLP Ties of the Six Designated Terror NGOs* [WWW] Osoitteessa: <https://www.ngo-monitor.org/reports/pflp-ties-six-newly-designated-terror-ngos/> [viitattu 8.11.2022].

NGO MONITOR (2020) *PNGO's Ties to Palestinian Terror Groups* [WWW] Osoitteessa: <https://www.ngo-monitor.org/reports/pngos-ties-to-palestinian-terror-groups/> [viitattu 8.11.2022].

Nämä tuottavat informaatiosta raportteja ja syöttävät sitä YK-järjestelmiin, joista se tulee lopulta ulos YK:n logolla varustettuna. Näin kierrätetyn informaation alkuperää ei enää kyseenalaisteta, ja tähän toimintaan osallistuvat käyttävät toinen toisensa raportteja ”todisteina”.³³ Näin on saatu aikaan jättimäinen koneisto, joka toteuttaa alkuperäistä Durbanissa julistettua tavoitetta: Israelin leimaamista apartheid-valtioksi ja sen tuhoamista totaalilla eristämällä, boikoteilla ja sanktioilla.

Yhteenvetoa

Amnestyn raportti sisältää vahvan ja seurauksiltaan vakavan väitteen, että Israel olisi kansalaisiaan epätasa-arvoisesti kohteleva apartheid-valtio, mutta tarjotut perusteet ovat hyvin heikot. Argumentointia summentavat muun muassa väitettä tukeva mutta virheellinen aineistoon viittaaminen; sellaisen aineiston käyttö, jonka on tuottanut konfliktin toinen osapuoli; ja Israelin toiminnan käsittely irrallaan sekä konfliktista että muiden maiden toiminnan tarkastelusta vastaavissa oloissa.

Raportissa väitetysti rasistiselle Israelin valtiolle suositetaan toimia, joita ei odoteta miltään muulta maalta ja jotka käytäntöön laitettuna tuhoaisivat Israelin valtion. Kansainvälinen Holokaustin muistoa kunnioittava liitto (IHRA) on kirjannut esimerkkejä siitä, miten antisemitismi näkyy nykyään. Myös Suomen valtio on allekirjoittanut IHRA:n antisemitismin mallimääritelmän. Amnestyn raporttia lukiessa tulevat valitettavasti mieleen kohdat *‘Itsemääräämisoikeuden kieltäminen juutalaiselta väestöltä esimerkiksi väittämällä, että Israelin valtion olemassaolo on rasistinen hanke’* ja *‘Kaksoisstandardien soveltaminen vaatimalla Israelilta käyttäytymistä, jota ei odoteta tai vaadita miltään muulta demokraattiselta kansakunnalta.’*³⁴ Lisäksi kansainväliselle yhteisölle esitetyt suositukset, kuten että Israelille ei saisi myydä maanpuolustuksellisia tuotteita tai että sitä pitäisi boikotoida, muistuttavat ikävästi juutalaisten syrjinnästä historiassa. Toivomme, että

Varpu Haavisto

YAPS - Young Adults for Peace, Justice and Solidarity in the Middle East ry

---

Palestiinalaisten kansalaisjärjestöjen verkosto PNGO on noin 140 palestiinalaisjärjestön yhteistyöelin ja myös BNC-boikottineuvoston jäsen. NGO MONITOR (2021) Palestinian NGO Network (PNGO) Osoitteessa: https://www.ngo-monitor.org/ngos/palestinian_ngo_net_work_pngo/ [viitattu 8.11.2022].

³³YK:n humanitaaristen asioiden koordinoitumistalon ja kansalaisjärjestöjen yhteistyöstä:

NGO MONITOR (2022) *United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA)*. Osoitteessa:

https://www.ngo-monitor.org/funder/united_nations_office_for_the_coordination_of_humanitarian_affairs_ocha/

NGO MONITOR (2016) *UNOCHA-oPr: Politicized Activities and Funding in the Arab-Israeli Conflict*. Osoitteessa:

<https://www.ngo-monitor.org/reports/unocha-opt-politicized-activities-and-funding-in-the-arab-israeli-conflict/> [viitattu 8.11.2022].

³⁴KANSAINVÄLINEN HOLOKAUSTIN MUISTOA KUNNIOITTAVA LIITTO (2016) Kansainvälisen holokaustin muistoa kunnioittavan liiton mallimääritelmä antisemitismille. Osoitteessa: <https://www.holocaustremembrance.com/fi/re-sources/working-definitions-charters/kansainvalisen-holokaustin-muistoa-kunnioittavan-liiton> [viitattu 8.11.2022].

Suurin osa EU-maista, myös Suomi, on IHRA:n jäsenenä hyväksynyt mallimääritelmän.